

Európai Parlament – szóbeli kérdés az Európai Bizottsághoz (2010. március 31.) - részlet

„1. Mivel hatékonyan kell küzdeni a hamisított és kalóztermékek belső piacra történő tömeges behozatala ellen, az EU vámrendelete értelmében ezeket a termékeket az EU összes külső határán, függetlenül a behozatal helyétől, le kell foglalni, és a forgalomból ki kell vonni.

A védjegyhamisítás vonatkozásában a közösségi védjegy használata az EU egész területén jól működő védelmet nyújt, és ezzel hatékony lefoglalásokat tesz lehetővé az EU összes külső határán. Éppen ezért nagyon fontos, hogy a közösségi védjegy nyújtotta előnyöket ne akadályozza egy olyan új követelmény bevezetése, amely által a közösségi védjegy használata egy tagállamban nem elegendő a vállalat számára tulajdonosi jogai érvényesítéséhez a belső piacon.”

A Magyar Szabadalmi Hivatal álláspontja

Álláspontunk szerint a közösségi védjegyben alapuló vámfigyelési kérelmek alapján a vámhatóságok által foganatosított „lefoglalások” számát a közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK rendeletnek (KVR.) a közösségi védjegy használatára vonatkozó rendelkezései közvetlenül nem érintik, azaz *a szellemi tulajdonjogok vámjogi érvényesítése és a közösségi védjeggyel szemben támasztott használati kényszer kérdése nem állnak közvetlen kapcsolatban egymással.*

1. A szellemi tulajdonjogok megsértésével kapcsolatos vámeljáráások uniós jogforrásai az alábbiak:

- *A Tanács 1383/2003/EK rendelete* (2003. július 22.) az egyes szellemi tulajdonjogokat feltehetően sértő áruk elleni vámhatósági intézkedésekről és az ilyen jogokat ténylegesen sértő áruk ellen hozandó intézkedésekről (a továbbiakban: rendelet);
- *a Bizottság 1891/2004/EK rendelete* (2004. október 21.) az egyes szellemi tulajdonjogokat feltehetően sértő áruk elleni vámhatósági intézkedésekről és az ilyen jogokat ténylegesen sértő áruk ellen hozandó intézkedésekről szóló 1383/2003/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (a továbbiakban: végrehajtási rendelet).

A rendelet 1. cikke szerint az alábbi esetekben járhat el az illetékes vámhatóság, ha valamely szellemi tulajdonjog megsértésének gyanúja áll fenn az eljárás alá vont árukkal kapcsolatban:

- Ha az árukat bejelentik szabad forgalomba bocsátás, kivitel vagy újrakivitel céljából.
- Ha azokat bizonyos ellenőrzések során találják meg, például amelyeket belépő, kilépő, újrakivitel alatt álló, vámszabadterületre beléptetett vagy ott betárolt árukon végeznek.

A rendelet 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében a **hamisított áruk** szellemi tulajdonjogot sértő áruknak minősülnek, amelyek tekintetében a rendeletet alkalmazni kell. A rendelet értelmében „hamisított áruk” az olyan áruk, amelyek más javára oltalom alatt álló nemzeti vagy közösségi védjeggyel azonos vagy azokhoz az összetéveszthetőségig hasonló védjeggyel vagy megjelöléssel vannak ellátva.

A vámhatósági intézkedés iránti kérelem benyújtására és a kérelem elintézésére vonatkozó szabályokat az rendelet 5., 6. és 7. cikkei tartalmazzák. A jogosult valamennyi tagállamban írásban kérelmezheti az illetékes vámszervnél a vámhatósági intézkedést, ha az áruk az 1. cikk (1) bekezdésében említett helyzetek valamelyikében találhatóak. Ha a kérelmező egy közösségi védjegy

jogosultja, akkor a kérelemben a benyújtás helye szerinti tagállam vámhatóságának intézkedése mellett kérheti egy vagy több másik tagállam vámhatóságának intézkedését is.

A vámhatósági intézkedés iránti kérelem benyújtására és elintézésére vonatkozó szabályokból látható, hogy a vámhatósági intézkedés benyújtására vonatkozó követelmények között nem szerepel olyan, amely szerint a közösségi védjegy használatát – akár az ellenérdekű fél kérelmére – igazolni kellene. A vámhatóság a rendeletben szabályozott eljárása során nem dönt a kérdéses iparjogvédelmi jog megsértéséről vagy érvényességéről, ennek a kérdésnek az eldöntése a nemzeti bíróságok hatáskörébe tartozik. A rendelet 10. cikke szerint annak megállapításánál, hogy egy szellemi tulajdonjogot a nemzeti jog szerint megsértettek-e, azoknak a tagállamoknak a hatályos jogát kell alkalmazni, amelyek területén az áruk az 1. cikk (1) bekezdésében említett helyzetek valamelyikébe kerültek.

2. A szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos vámhatósági eljárás vagy *kérelem alapján* indul vagy pedig *hivatalból*.

Beadott vámfigyelési kérelem hiányában, a helyi vámhatóság *hivatalból* (rendelet 4. cikk) korlátozott időtartamra, 3 munkanapra **közvetlen vámfelügyelet alá** veszi az árut, ha alapos okkal azt feltételezik, hogy az szellemi tulajdonjogot sért. A jogosultnak ez alatt a 3 munkanap alatt van lehetősége a vámhatósági intézkedés iránti kérelmet benyújtania az illetékes vámszervhez.

Ha a jogosult 3 munkanapon belül a **vámfigyelési kérelmet** benyújtja az illetékes vámhatósághoz, és ezt ugyanezen határidőn belül igazolja a helyi vámhatóságnak, akkor a helyi vámhatóság az alaprendelet 9. cikke alapján közvetlen vámfelügyelet alá veszi az árut. Amennyiben a jogosult 3 munkanapon belül nem adja be a vámfigyelési kérelmet, akkor a vámhatóság a 3 munkanap elteltével a közvetlen vámfelügyeletet megszünteti és az árut vámkezeli.

3. Ha egy ellenőrzés során a helyi vámhatóság észleli, hogy az áruk feltehetően szellemi tulajdonjogot sértenek, és **a jogosult rendelkezik érvényes vámfigyelési kérelemmel**, megtörténik a 9. cikk (1) bekezdése szerinti **közvetlen vámfelügyelet alá vétel**. Erről a helyi vámhatóság határozatot hoz, ezt megküldi a vámkezelést kérőnek (bejelentőnek); egyúttal értesíti a jogosultat a határozat egy másolatának megküldésével. A helyi vámhatóság az értesítéssel együtt figyelmezteti a jogosultat, illetve az áru bejelentőjét az alaprendelet 11. cikke szerinti egyszerűsített eljárás lehetőségére, és a jogosultat arra, hogy ha 10 munkanapon belül nem indítja meg az alaprendelet 10. cikke szerinti bírósági eljárást, és ezt nem igazolja részére ugyanezen határidőn belül, akkor az alaprendelet 13. cikk (1) bekezdése szerinti jogkövetkezményeket alkalmazza, azaz kiadja az árukat.

4. Amennyiben a jogosult az **egyszerűsített eljárás** lehetőségével szeretne élni, úgy a jogosultnak 10 munkanapon belül *tájékoztatnia* kell a vámhatóságot, hogy az áru sérti a szellemi tulajdonjogát (elég csak állítani, bizonyítani nem kell), és ugyanezen határidőn belül át kell adnia az áru bejelentőjének írásbeli *hozzájárulását* ahhoz, hogy az árukat megsemmisíthetik. A hozzájárulást megadottnak kell tekinteni, ha az áru bejelentője a megadott határidő leteltéig nem tiltakozott kifejezetten a megsemmisítés ellen. Ha az áru bejelentője a megsemmisítés iránt

tiltakozik, polgári peres eljárás indítására van lehetőség annak megállapítására, hogy a nemzeti jog szerint megvalósult-e szellemi tulajdonjog megsértése. Ez azt jelenti, hogy a jogosultnak bitorlási keresetet (és adott esetben ideiglenes intézkedés iránti kérelmet) kell benyújtania [rendelet 13. cikk (1) bekezdés], és ugyanezen idő belül igazolnia kell a kereset benyújtását a helyi vámhatóság részére. A vámhatóság ebben az esetben továbbra is közvetlen vámfelügyelet alatt tartja az árut, egészen a bírósági peres eljárás jogerős befejezéséig. Ha ez az említett határidőn belül nem történik meg, a vámhatóság az árut kiadja és elvégzi a vámkezelést.

5. A fentiek alapján is megállapítható, hogy a közösségi védjegy használatának igazolása a vámhatóság eljárása során nem, csupán a közösségi védjegy bitorlására irányuló kereset esetén juthat jelentőséghez. Közösségi védjegy bitorlására irányuló kereset esetén a KVR. szabályai szerint a tagállamok területén a 95. cikk szerint kijelölt közösségi védjegy bíróságok járnak el (Magyarországon első fokú közösségi védjegy bíróságként a Fővárosi Bíróság, másodfokon a Fővárosi Ítéltábla jár el). **A KVR. 99. cikkének (1) bekezdése szerint a közösségi védjegy bíróság a közösségi védjegyoltalmat mindaddig érvényesnek tekinti, amíg azt az alperes az oltalom megszűnésének megállapítása vagy a védjegy törlése iránt előterjesztett viszontkeresetben vitássá nem teszi.**

A KVR. 15. cikkének (1) bekezdése szerint „ha a jogosult a lajstromozástól számított öt éven belül nem kezdte meg a közösségi védjegy tényleges használatát a Közösségben az árujegyzékben szereplő árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban, vagy ha az ilyen használatot öt éven át megszakítás nélkül elmulasztotta, a közösségi védjegyoltalomra alkalmazni kell az e rendeletben meghatározott jogkövetkezményeket, kivéve, ha a jogosult a használat elmaradását kellőképpen igazolta”.

Az 51. cikk (1) bekezdésének a) pontja úgy rendelkezik, hogy a tényleges használat elmulasztása a közösségi védjegyoltalom megszűnésének megállapítására ad alapot – akár a BPHH-hoz intézett ilyen irányú kérelem, akár **a 100. cikk szerinti viszontkereset** eredményeként.

A KVR 100. cikke szerint a viszontkereset kizárólag a KVR. szerinti megszűnési vagy törlési okon alapulhat, elbírálására alkalmazni kell a KVR. 57. cikkének (2)-(5) bekezdésében foglalt, a megszűnés megállapítására irányuló vagy védjegy törlésére irányuló kérelem vizsgálatára vonatkozó szabályokat. Az 57. cikk (2) bekezdése szerint a közösségi védjegy jogosultja kérheti a megszűnés megállapítására irányuló eljárásban félként részt vevő, korábbi közösségi védjegy jogosultjától *annak igazolását, hogy a törlési kérelem benyújtását megelőző öt évben a törlési kérelem alapjául szolgáló korábbi közösségi védjegy tényleges használatát az árujegyzékben szereplő árukkal és szolgáltatásokkal kapcsolatban a Közösségben megkezdte, vagy kellőképpen igazolja a használat elmaradását, feltéve, hogy a korábbi közösségi védjegyet a törlési kérelem benyújtásának napjánál legalább öt évvel korábban lajstromozták.*

*

Mindezek alapján látható, hogy a közösségi védjegy használatának vizsgálatára a vámhatóságok eljárásában nem kerülhet sor, a KVR. 15. cikke szerinti használat bizonyítása csak a feltehetően szellemi tulajdonjogot sértő áruk lefoglalását követő polgári jogi jogérvényesítésnek lehet tárgya,

így a kérdésben említett, a közösségi védjegy használatára vonatkozó „új követelmény”¹ bevezetésének” a vámhatósági lefoglalások számára, az intézkedések és a vámjogi jogérvényesítés hatékonyságára nincsen befolyása.

---

¹ A követelmény valójában nem új, hanem a KVR. 15. cikkéből következik – csupán az értelmezése kapcsán merülnek fel viták az uniós és tagállami joggyakorlatban.